

فصل هشتم

چهره پردازی با پودرهای رنگی، رنگ‌های روغنی و شناخت لاک‌ها

اهداف: در پایان این فصل از هنرجو انتظار می‌رود که:

- ۱- شخصیت مورد نظر در نمایش را تحلیل کند.
- ۲- با توجه به تحلیل نمایشنامه و نظر ویژه کارگردان، شخصیت مورد نظر را روی کاغذ طراحی کند.
- ۳- کاربرد پودرهای رنگی در چهره‌پردازی را شرح دهد.
- ۴- یک چهره‌پردازی به وسیله پودرهای رنگی انجام دهد.
- ۵- کاربرد رنگ‌های روغنی و لاک‌های مختلف در چهره‌پردازی را توضیح دهد.
- ۶- یک نمونه چهره‌پردازی با رنگ‌های روغنی و استفاده از لاک‌ها انجام دهد.
- ۷- چهره‌پردازی انجام شده با رنگ‌های روغنی را پاک کند.

۱-۸- شناخت شخصیت نمایشی

طراح چهره پردازی، شخصیت نمایش و بازیگری که نقش او را باید در صحنه ارائه دهد، بدین شکل بررسی می کند. پس از مطالعه متن نمایش با این موارد آشنا می شود.

(الف) او از چه نژادی است؟

(ب) از کدام کشور است؟

(ج) از چه طبقه ای است؟

(د) چه سنی دارد؟ جوان، مسن، پیر؟

(ه) خصوصیات شخصیتی او چیست؟ شخصیتی طبیعی دارد؟

(و) چه هدفی دارد؟ آیا به هدفش می رسد یا نه؟

(ز) چه ارتباطی با دیگر شخصیت های نمایش دارد؟

(ح) خصوصیات اخلاقی او چیست؟ عصبی، با قدرت، ضعیف، انعطاف پذیر و ...

(ط) آیا در طی نمایش دارای یک شخصیت است؟

برای مثال شخصیت «هاملت» که در طی نمایش شخصیتی عصبی، انتقامجو و پاک است، در چهره پردازی برای او یک نوع طرح ایجاد می شود و در فواصل ترمیم می گردد. اما برای شخصیت «اتللو»^۱ که در طی نمایش شخصیت متغیر دارد و نخست بسیار با قدرت، خوشبخت ولی کم کم پریشان و ضعیف جلوه میکند، در چهره پردازی برای او نخست چهره با قدرت، سپس تغییر می یابد و پریشان و ضعیف چهره پردازی می شود. یا شخصیت «شاه لیر»^۲ که پادشاهی با قدرت است. در طی نمایش شخصیت او به مرز نامتعادلی کشیده می شود. روی چهره این شخصیت نیز چهره پردازی متفاوت در طی نمایش انجام می پذیرد.

پس از شناخت شخصیت نمایش، برداشتی در ذهن طراح چهره پرداز از شخصیت ظاهری ایجاد می شود. حال باید نظر کارگردان را دانست. او این شخصیت نمایشی را چگونه می خواهد بر صحنه نشان دهد، و بازیگری را که انتخاب کرده، آیا مناسب این شخصیت هست؟ طراح چهره پردازی برای آشنایی و دیدن نمایش به تمرین می رود و با بازیگر نقش آشنا می شود. تمرین را با دقت مورد بررسی قرار می دهد و برای مثال به طرح سؤالاتی می پردازد:

(الف) آیا شخصیت نمایش که او مطالعه و در ذهن خود ساخته با این بازیگر و نحوه بازی او همخوان است؟

(ب) آیا شخصیت نمایش با ظاهر و چهره بازیگر هماهنگی دارد؟ آیا باید جوان، مسن، پیر، لاغر یا چاق شود؟

(ج) آیا بازیگر، میمیک و حالات صحیح برای این شخصیت ارائه می دهد؟

چنانچه از میمیک و حالات صحیح استفاده کند طراح چهره پرداز به او ده درصد و اگر ضعیف باشد پنجاه درصد و اگر بی نهایت ضعیف باشد، طراح چهره پرداز با مطالعه ای که روی شخصیت نمایش از دیدگاه ظاهر و باطن انجام داده به او در نقش آفرینی صد درصد یاری می کند، و شخصیت را کامل روی چهره او اجرا می کند.

در این میان نظر کارگردان بسیار مهم است، چون نمایش متعلق به اوست و نیز شخصیت هایش. طراح چهره پرداز نیز باید نظر خود را روی این شخصیت اجرا کند. طی هماهنگی با نظر کارگردان و حالات و میمیک بازیگر و نظر طراح چهره پردازی، طرح شخصیت نمایش انجام می گیرد.

۸-۲- چهره پردازی با پودرهای رنگی

این نوع چهره پردازی مخصوص کودکان مهدکودک است که پوستی بسیار لطیف و حساس دارند.

۸-۲-۱- لوازم مورد نیاز :

الف) سایه های آرایشی مات به رنگ های قهوه ای، دودی، آبی، سبز، زرد، کرم، سیاه و سفید. نوعی فن خشک که با آب کار می شود^۱ و [Aqua Color] نام دارد، برای چهره سازی کودکان نیز مناسب است. کارخانه های سازنده لوازم چهره پردازی این رنگ ها را در جعبه های چند رنگ و یا به صورت تک رنگ عرضه می کنند.

ب) رنگ گونه صورتی خشک، نارنجی و قرمز.

ج) قلم موهای ظریف نرم و یک قلم موی پر موی گرد.

د) گوش پاک کن.

ه) شیر پاک کن.

و) دستمال کاغذی.

۸-۲-۲- روش انجام کار : به کودک روپوش پوشانده، چهره اش را با شیر پاک کن پاک می کنند. اگر بخواهند چهره را به

صورت چهره حیوانات تبدیل کنند، رنگ زمینه به چهره زده نمی شود. نخست با رنگ سایه تیره (بستگی به حیوان یا پرندۀ مورد نظر دارد)، ویژگی های صورت حیوان مورد نظر را بسیار ساده بر چهره کودک اجرا می کنند. قلم مو را پاک کرده، تمام خطوط را به داخل چهره کودک سایه می زنند. برای روشنی زدن، از رنگ کرم یا سفید استفاده کنید. چشم و ابروان را با قلم موی ظریف تر، با فاصله از چشم های کودک، رسم می کنند. نقش پرندگان و گل ها نیز به طریق بالا انجام می گیرد. اگر قلم مو در دسترس نباشد، از گوش پاک کن می توان استفاده کرد. برای هر رنگ یک گوش پاک کن در نظر گرفته می شود. برای هر کودک، گوش پاک کن ها تعویض می شود. رنگ های آکواکالر همانند آبرنگ بر روی صورت استفاده می شود. این مواد با آب و صابون (مخصوص کودک) به آسانی از چهره پاک می شود و با شستن، چهره کودک تمیز می گردد (تصاویر ۸-۱ و ۸-۲).

تصویر ۸-۲

تصویر ۸-۱

۸-۳- چهره پردازی با رنگ روغن و شناخت لاک ها

فن چرب یا خشک را به چهره بازیگر زده، با پهنای قلم مو، از جعبه رنگ، رنگ بردارید و روی کاردک بیاورید. رنگ اضافی قلم مو را به وسیله کاردک گرفته و موهای قلم مو را صاف نمایید. رنگ را روی چهره بگذارید و خط های سایه را با قسمت پهن قلم مو رسم کنید. سپس قلم مو را با دستمال کاغذی پاک کرده و بعد با کنار آن، خط را تبدیل به سایه کنید. با قلم موی دیگری در کنار سایه، رنگ روشن زده، با روش بالا روشنی را بر روی صورت ایجاد نمایید و هر دو رنگ سایه و روشن را در هم ادغام کنید. زمانی که با رنگ روغنی کار می شود، کاردک باید مابین جعبه رنگ شما و چهره بازیگر باشد. به هیچ وجه رنگ را مستقیم از جعبه بر روی چهره نگذارید زیرا کار شما کثیف و غلیظ دیده می شود. سعی کنید در برداشتن رنگ بسیار با احتیاط عمل کنید و قلم مو را با مقدار کمی از رنگ آغشته نمایید (تصاویر ۸-۳ و ۸-۴).

تصویر ۸-۴

تصویر ۸-۳

لاک های چهره پردازی عبارتند از :

لاک دندان سیاه : برای ناپدید کردن تمام یا نیمی از دندان از لاک سیاه استفاده می شود.

لاک زرد : برای نشان دادن دندان های کثیف به کار می رود.

لاک قهوه ای : برای نشان دادن دندان شخصیت معنادار استفاده می شود. دندان های او نخست زرد و لای آنها با لاک قهوه ای

رنگ آمیزی می شود.

لاک سفید : چنانچه بازیگر دندانی سیاه یا تیره داشته باشد از آن برای سفید نشان دادن آن استفاده می شود و یا برای تمامی

دندان ها. لاک دندان سفید معمولی، شیری یا عاجی است.

لاک مخصوص ریش و سبیل : این لاک برای نگهداری مدل ریش و سبیل به کار می رود و مدل آنها را ثابت نگه می دارد.

لاک مو : برای نگهداری مدل مو و کلاه گیس به کار می رود.

لاک های رنگی مو : برای رنگ کردن مو به رنگ های مختلف استفاده می شود. این لاک به انواع رنگ ها ساخته شده است،

همچنین به رنگِ طلائی و نقره‌ای. تمامی لاک‌های مو، ریش و سبیل و لاک‌های رنگی به‌شکل اسپری به‌کار می‌روند.

۴-۸- تمیز کردن چهرهٔ بازیگر

زمانی که بازیگر بر چهره ریش و سبیل داشته باشد، مجری موظف است ریش و سبیل را با دقت از چهرهٔ بازیگر بردارد. پاک کردن چهرهٔ بازیگر وظیفهٔ خود اوست. او پس از اتمام نمایش، دست‌ها را می‌شوید، در کف دست چپ مقداری شیر پاک‌کن می‌ریزد و با دست راست از شیر پاک‌کن برداشته و به شکل دایره‌وار از روی چانه شروع کرده و به تدریج به طرف بالای چهره، روی چشم و ابروان تا پیشانی این کار را انجام می‌دهد. پس از اینکه تمام رنگ‌ها با هم مخلوط شد، با دو دستمال کاغذی یا دو تکه پنبه از پایین به طرف بالا چهره را پاک می‌کند، سپس با آب و صابون چهره را می‌شوید. بازیگر باید دقت کند برای تمیز کردن و یا خشک کردن چهره با حوله، این کار را همیشه از پایین به طرف پیشانی انجام دهد. این کار برای نگهداری از پوست و جلوگیری از افتادگی زود هنگام عضلات است.

آزمون های فصل هشتم

- ۱- چگونه بررسی یک شخصیت نمایشی را توسط طراح چهره پردازی توضیح دهید.
- ۲- حضور طراح چهره پردازی در جلسات تمرین نمایش به چه دلیل الزامی است؟
- ۳- چهره پردازی کودکان معمولاً با کدام مواد رنگی صورت می گیرد؟
- ۴- لوازم چهره پردازی با پودرهای رنگی را نام ببرید.
- ۵- چهره پردازی با رنگ روغن چگونه انجام می گیرد؟
- ۶- لاک دندان سیاه به چه منظوری در چهره پردازی استفاده می شود؟
- ۷- لاک زرد به چه منظوری در چهره پردازی استفاده می شود؟
- ۸- لاک مخصوص ریش و سبیل به چه منظوری در چهره پردازی استفاده می شود؟
- ۹- چگونه دندان های یک شخصیت نمایشی معتاد، با لاک کار می شود؟